

NAFTA

ORGAN KRAJOWEGO TOWARZYSTWA NAFTOWEGO

wychodzi 2 razy na miesiąc 10-ego i 25-ego

Prenumerata wynosi rocznie 16 koron.

Członkowie „Krajowego Towarzystwa Naftowego“ otrzymują „Naftę“ bezpłatnie.

Adres Redakcyi i Administracyi: Lwów, ul. Kraszewskiego l. 1, biuro Krajowego Towarzystwa naftowego.

Treść zeszytu 7.

Krajowa ustawa naftowa. — Produkcya wosku ziemnego, eksport i import w r. 1907. — Import i eksport produktów naftowych w Austro-Węgrzech w r. 1907. — Przeciw kanadyjce. — Krajowe przedsiębiorstwa naftowe. — Rumuński przemysł naftowy w r. 1907. Kronika.

Krajowa ustawa naftowa.

Krajowa ustawa naftowa uzyskała sankcyę monarszą dnia 30. marca b. r. i zacznie obowiązywać z chwilą ogłoszenia jej w dzienniku ustaw i rozporządzeń państwowych. Pozwalamy sobie przypomnieć w dosłownem brzmieniu najważniejszy § 31 tej ustawy o minimum terenu kopalnianego, o tych terenach kopalnianych, do których nowe postanowienia ustawy się nie odnoszą. Ustawa uchwaloną została z dodatkiem pisma Buynowskiego, ujętym w formie § 31a, który również przytaczamy w dosłownem brzmieniu, nadmienając, że do dodatku tego, który jest stylizowany niejasno, wydaną zostanie dla objaśnienia osobna nowela, którą Sejm zapewne uchwali na jednej z publicznych sesyj.

§ 31 nowej ustawy brzmi:

„Władza górnicza ma zakazać ruch kopalni:

1. gdy wymiar powierzchni gruntu terenu kopalnianego, to jest nieruchomości, na której ma być wykonywane prawo wydobywania, względnie pola naftowego, sam dla siebie lub w połączeniu z innymi terenami naftowymi, które uprawniony do wydobywa-

nia dla ruchu kopalni już nabył lub umową sobie zapewnił;

a) dla kopalni oleju ziemnego wynosi mniej niż 12.000 m²;

b) dla kopalni wosku ziemnego wynosi mniej niż 30.000 m²;

2. gdzie okaże się, że wykonanie zakładu wiertniczego lub szybowego na terenie kopalnianym wogóle jest niemożliwe z powodu braku minimalnych odległości, przepisanych w następnym ustępie tego paragrafu.

Otwory świdrowe na kopalniach oleju ziemnego (licząc od środka otworu świdrowego) muszą być oddalone przynajmniej 30 metrów od granic terenu kopalnianego. To samo tyczy się oddalenia szybów wywozowych (licząc od środka szybu) na kopalniach wosku ziemnego od granic terenu kopalnianego z tem, że oddalenie granic terenu kopalnianego w tej części, gdzie ma być założony szyb wywozowy, od siebie ma być takie, iż odległość punktów przecięcia linii prostych łączących granice terenu a poprowadzonych przez środek szybu, w żadnym wypadku nie może wynosić mniej niż 100 metrów.

Powyższe postanowienia nie mają zastosowania do tych terenów kopalnianych ko-

palń żywie ziemnych, o których zamierzonym otwarciu rzechu w myśl § 14 ustawy z dnia 17. grudnia 1884 Dz. u. kr. nr. 35 ex 1886;

a) władzy górniczej już doniesiono;

b) władzy górniczej wprawdzie nie doniesiono, ale uprawnienie do wydobywania minerałów żywicznych nabytem zostało przed dniem ogłoszenia tej ustawy umowami dzierżawnymi lub eksploatacyjnymi, sądownie lub notaryalnie uwierzytelnionymi.

Do tych, w poprzednim ustępie określonych terenów kopalń żywie ziemnych stosowane będą postanowienia § 15 ustawy z d. 17. grudnia 1884 nr. 36/886.

§ 31 a (dodatek p. Buynowskiego) ma następującą treść:

Jeżeli między terenami kopalnianymi znajdzie się przestrzeń gruntu poniżej 12.000 metrów kwadratowych nimi otoczona, a żaden z właścicieli sąsiednich terenów naftowych praw naftowych na tej przestrzeni nie nabył, może właściciel jej żądać od władzy górniczej orzeczenia, że właściciele sąsiednich terenów naftowych obowiązani są to uczynić w określonym im terminie w stosunku odpowiadającym długości linii granicznych między terenami a przestrzenią gruntu, na której prawa naftowe mają być nabyte. W razie niewykonania tego zarządzenia lub z braku zgody na cenę kupna, orzeknie sąd na podstawie dokonanego oszacowania.

Produkcya wosku ziemnego, eksport i import w r. 1907.

I. Produkcya w cetn. metr.

Miejscowość	1906	1907	Różnica
Borysław	22.050	22.400	+ 350
Dźwiniacz	2.600	2.700	+ 100
Starunia	2.100	1.350	— 750
Razem	26.750	26.450	— 300

II. Eksport i import.

Produkt	Eksport				Import			
	Ilość w c. m.		Wartość w kor.		Ilość w c. m.		Wartość w kor.	
	1906	1907	1906	1907	1906	1907	1906	1907
Wosk ziemny (Ozokieryt)	23 278	18.112	4.089.865	3.169.600	386	290	54.120	40.600
Cerezyzna (wosk ziemny czyszczony)	11.241	12.168	2.135.790	2.311.920	104	154	19.875	27.720
Razem	34.519	30.280	6.225.655	5.481.520	490	444	73.995	68.320

Z ogólnej ilości 18.112 c. m. wywiezionego wosku ziemnego 15.283 eksportowano do Niemiec, resztę do Rosyi, Francyi, Belgii, Anglii, Szwajcaryi, Włoch etc. Cerezyzny wywieziono do Niemiec 1.578 c. m., do Hamburga 2.223 c. m. do Włoch 1.355 c. m., do Francyi 1.281 c. m., do Rosyi 944 c. m., do Ameryki 949 c. m., resztę do Anglii, Szwajcaryi, na Bałkan etc.

Import i eksport produktów naftowych w Austro-Węgrzech w roku 1907.

I. Wywóz w cetn. metr.

Kraj przeznaczenia	Nafta	Benzyna	Inne lekkie oleje rafinow.	Smary	Odpadki	Parafina surowa	Parafina rafinow.	Ropa	Razem
Niemcy	832.165	60.243	54.752	329.640	330	64.941	8.263	81.919	1.432.253
Hamburg	163.927		1.140	84.368	512	22.316	4.079		276.342
Szwajcarya	104.318	43.683	10.119	37.512	350	4.279	252	2	200.515
Francya	168.789	10.699	758	8.746		579	255		189.826
Turcyja	104.549			656		985	36	24	106.250
Włochy	15.637	10.579	309	25.123	10	4.479	10	451	56.598
Belgia			1.648	32.884		2.052			36.584
Anglia	12.017		103	7.454		3.182	203	4	22.963
Rosya	2	11	1	961		21.119	346	8	22.448
Holandya		130		17.661				7	17.798
Bułgaryja	5.769	146						18	5.933
Tryest	1.188					3.741	715		5.644
Serbia	2.564	406	14	206	40	80	216		3.526
Grecya		138			2.265		979		3.382
Dania	2.888	263							3.151
Brazylia					1.335				1.335
Rumunia	31	16	43	771		164	9	68	1.102
Inne kraje	1.872	54	25	11.800	962	3.297	795		18.805
Razem	1.415.716	126.368	68.912	557.782	5.804	131.214	16.158	82.501	2.404.455

Ogólna cyfra wywozu austriacko-węgierskich produktów naftowych wynosiła w roku sprawozdawczym 2,404,455 c. m. wobec 2,556,386 c. m. wyeksportowanych w roku 1906. W wywozie tym partycypowały wszystkie produkty naftowe, a mianowicie: nafty wywieziono 1,415,716 (w r. 1906 1,708,179), benzyny 126,368 c. m. (151,597 w r. 1906), smarów 557,782 (okrągło 450,000 w r. 1906), innych olejów rafinowanych lub destylowanych, z wyjątkiem nafty i benzyny 68,912 c. m. (w r. 1906 nieco więcej), odpadków nienadających się do fabrykacji smarów 5,804 c. m. (ca. 3,000 c. m.), parafiny 147,372 (108,097 c. m.). Wywóz nafty i benzyny ob-

niżył się zatem w roku ubiegłym, natomiast korzystnie rozwinął się eksport parafiny i smarów. Porządek krajów importujących ze względu na ilość pociąganych produktów, w porównaniu z rokiem ubiegłym pozostał niezmienny.

Niemcy sprowadziły 1,432,253 c. m. produktów naftowych, czyli 60% ogólnej cyfry (w r. 1906 1,112,250 c. m.), a mianowicie nafty 832,165 c. m. t. j. 59% całego eksportu nafty (w r. 1906 713,229), benzyny 60,243 c. m. t. j. przeszło 50% całego eksportu benzyny (w r. 1906 74,957 c. m.), innych olejów lekkich 54,752 c. m., smarów 329,640 c. m. czyli 59% całego eksportu (w r. 1906 ca. 200,000) parafiny 73,204 c. m.

(64.980 c. m.), ropy 81.919 c. m. t. j. prawie całą ilość wywiezionej ropy.

Do Hamburga wywieziono 276.342 c. m. czyli 11⁰/₀ całego eksportu (w r. 1906 408.889 c. m.), z tego przypada na naftę 163.927 (360.336 c. m.), na smary 84.368 (37.000 c. m.), na parafinę 25.395 c. m. Nadmienić należy, iż znaczna część produktów skierowanych do Hamburga, przeznaczoną jest dla Belgii i Holandyi, tak iż eksport do tych obu krajów istotnie jest wyższy, aniżeli podano w tabeli. Tutaj także zaznaczyć musimy, iż na ogół nieznaczne obniżenie się eksportu w roku sprawozdawczym, dotyczy w pierwszym rzędzie Hamburga w obrocie transitowym, a raczej Belgii i Holandyi, co przejawia się również w cyfrach eksportu wprost do obu pomienionych krajów, jak również Anglii i Turcji europejskiej. Na tych rynkach nie zdołaliśmy skutecznie konkurować z Ameryką, rozporządzając tanimi drogami wodnymi. Dla nas stanowi to ważną wskazówkę dokąd w przyszłości eksport nasz skierować należy.

Do Szwajcaryi wywieziono 200.515 (238.274) c. m. produktów naftowych, a mianowicie 104.318 (122.849) nafty, 43.683 (61.782) benzyny, 10.119 c. m. innych olejów lekkich i 37.512 c. m. smarów.

Francya sprowadziła w roku sprawozdawczym 189.826 c. m. produktów naftowych, a mianowicie 168.789 c. m. (170.351) nafty, 10.699 (1.735 w r. 1906) benzyny, 8.746 (przeszło 20.000) smarów.

Do Turcji europejskiej wywieziono 106.270 c. m. (186.643 c. m. roku 1905, a 276.998 c. m. w roku 1905), prawie cały eksport dotyczy nafty rafinowanej.

Mniej aniżeli 100.000 c. m. austriacko-węgierskich produktów naftowych wywieziono w roku sprawozdawczym do następujących krajów: do Włoch 56.598 c. m. (59.000), w tem nafty 15.637 c. m., benzyny 10.579, smarów 25.123 c. m. i nieco parafiny. Do Belgii (wprost) 36.584 c. m. (40.000) przeważnie smary. Do Anglii 22.963 (185.198 c. m.), a mianowicie nafty 12.017 c. m. (153.193 c. m.), smarów 7.454 c. m. Tę samą prawie cyfrę jak Anglia wykazuje Rosya, gdyż 22.448 c. m., lecz eksport nie dotyczy nafty, lecz parafiny. Holandya sprowadziła wprost 17.808 c. m. (52.413) prawie wyłącznie smary. Prócz tego wywieziono po kilka tysięcy c. m. do Bułgaryi, Serbii, Grecyi, Danii etc. etc.

II. Import w cetn. metr.

K R A J	Nafta	Benzyna	Inne oleje rafin. lekkie	Smary	Odpadki	Parafina sur.	Parafina raf.	Parafina miękka do fabryk. zapatek	Ropa za deklar.	Razem
Rumunia	2.642	1	346	438	8		30		183422	186.887
Stany Zjedn. Ameryki	21.829		2.811	123675		399	185	2 085		150.984
Niemcy	2 127	66	457	6.087	3	164	1.419			10.323
Rosya europejska	198	9	521	22.119						22.847
Anglia	10		57	1.234		341	303			1.945
Rosya azjatycka				1.053						1.053
Belgia			57	508		102				667
Szwajcaryja	43		26							69
Włochy	4	4	11	297			3			319
Tryest			173	98		2	71			344
Holandya						92				92
Francya	3		36	23			13			75
Inne kraje	313		50	245	1	2	5			616
Razem	27.169	80	4.545	156235	12	1.102	2.029	2.085	183422	376.679

Import produktów naftowych w granice austriacko-węgierskiego obszaru cłowego wynosił w r. 1907 376.703 c. m., zaś w roku 1906 350.661 c. m. W liczbie tej mieści się 183.422 c. m. ropy sprowadzonej z Rumunii za niższym cłem (w r. 1906 164.591), 156.235

c. m. smarów, przeważnie ze Stanów Zjednoczonych, ale i nafty sprowadzono do Austrii 27.169 c. m. (50.776) w tej liczbie z Ameryki 21.829 (24.978) c. m., a z Rumunii 2.642 (14.661 c. m.).

III. Eksport produktów naftowych od r. 1897.

Rok	c. m.	Rok	c. m.
1897	130.824	1903	707.628
1898	30.617	1904	1,421.162
1899	244.631	1905	2,167.199
1900	391.995	1906	2,559.502
1901	294.592	1907	2,404.475
1902	434.035		

Przeciw kanadyjce.

Pan Albert Fauck sen. znowu przemówił. Naturalnie przeciw kanadyjskiemu systemowi wiercenia. Ilekroć bowiem p. Fauck (sen.) zabiera głos, to czyni to zwykle w tym celu, by wszystkim wbić w pamięć, iż istnieje tylko jeden Bóg i jeden system wiercenia „Ekspress“, tylko jeden dyabeł i jeden system kanadyjski. Ponieważ dostatecznie już znamy to stanowisko i zapatrywanie p. Faucka (sen.) nie uważaliśmy za stosowne przeciw niemu występować, przeciwnie ze zdumieniem podziwialiśmy zawsze jego wytrwałość i jego energiczne, wojownicze wystąpienie, ilekroć chodziło o wykazanie, iż tylko w szybach kanadyjką wierconych możliwym jest zagwoźdzenie, pożar, zawodnienie i krzywe otwory świdrowe, gdy zawsze z zapalem posługiwał się ogniem wodą i innymi żywiołami w walce przeciw znieprawdzonemu kanadyjczykom, a w obronie zasady:

„Istnieje tylko jeden system wiercenia, a jest nim patentowany „Ekspress“.

Pan Fauck nie ustąpił i wówczas, gdy ze wszech stron wskazywano na szyby głębokie do 1,340 m w Borysławiu i Tustanowicach, będące rezultatem wysokiego rozwoju techniki wiertniczej, a wiercone prawie

bez wyjątku systemem kanadyjskim. Pan Fauck nie uznał pożyteczności kanadyjskiego wiercenia, choć jedna z nielicznych firm, która oddała wiercenie swych szybów panu Fauckowi; mianowicie „Towarzystwo akeyjne dla przemysłu naftowego“ do dziś dnia pokutuje za „korzyści“ niekanadyjskiego systemu wiercenia, posiadając 2 szyby krzywo odwiercone i teraz korzystając z nauczki, wierci wszystkie dalsze szyby systemem kanadyjskim, p. Fauck nie uznaje kanadyjki, choć wszystkie przedsiębiorstwa naftowe, wielkie towarzystwa, jak Towarzystwo akeyjne „Schodnica“, Towarzystwo Karpackie, Towarzystwo ake „Galicya“, Dawid Fauto i Ska, Lubomirska i Ska, Długosz i Ska, Wolski i Ska etc. etc. bez wyjątku wiercą kanadyjką i pod każdym względem osiągają najlepsze rezultaty, choć wreszcie niedawno dwa rygi kanadyjskie wraz z robotnikami odeszły do Argentyny, choć fabryka narzędzi wiertniczych firmy Perkins, Mac Intosh, & Perkins w Stryju dostarcza rygów kanadyjskich dla wierceń w Persyi, choć specjalnie na terenach tustanowicko-truskawieckich mało komu mogłoby przyjść na myśl wiercieć innym systemem, jak kanadyjskim. To wszystko nie jest jeszcze wystarczającym dowodem użyteczności kanadyjskiego sposobu wiercenia dla p. Faucka. P. Fauck i nadal pozostaje

stał przy swem zdaniu, iż ryg kanadyjski nie jest do niczego zdalny.

Jak zatem już wspomnieliśmy dotychczas nie mieliśmy powodu zbytnio brać sobie do serca pełnych temperamentu ataków pana Faucka przeciw kanadyjskiemu systemowi wiercenia (choć chociaż niejednokrotnie uważaliśmy, iż winni jesteśmy przeciw nim wystąpić ze względu na współpracowników naszych „Związek polskich techników wiertniczych“, którego 120 członków prawie bez wyjątku kieruje wierceniami kanadyjskimi); nie występowaliśmy przeciw atakom p. Faucka, uważając za zupełnie zbędne reagować na tendencyjne, w gruncie rzeczy nieuzasadnione, ale i nieszkodliwe ataki, w sprawie nie potrzebującej zupełnie obrony.

Obeenie jednak zaszedł fakt, którego bez odpowiedzi puścić nie możemy.

Na posiedzeniu „Międzynarodowego Związku Techników wiertniczych“, odbytem we Wiedniu dnia 28. stycznia b. r. wygłosił p. Albert Fauck (sen.) referat p. t. „Nowe przepisy górniczo-policyjne a pożary kopalń naftowych“. W odczycie tym starał się referent dowieść, iż przyczyną licznych w ostatnich czasach pożarów szybów ropnych jest wadliwa konstrukcja rygu kanadyjskiego, a w szczególności hamulec, i że pożary uniknąć się dadzą jedynie przez zupełne usunięcie wszystkich rygów kanadyjskich. W tym celu stawia referent wnioski, by Związek Techników wniósł podanie do Ministerstwa rolnictwa o zarządzenie wstrzymania ruchu wszystkich rygów kanadyjskich w Borysławiu i Tustanowicach, wskazując na to, iż środek ten, prócz znacznych korzyści technicznych przyczyni się również do uzdrowienia niskich dziś i nierentownych cen ropy. Sprawozdanie z tego posiedzenia zaznacza w tem miejscu: „Wniosek p. Faucka (sen.) o wniesienie tego podania do Ministerstwa rolnictwa został przyjęty, wobec czego uznaje się dyskusję nad pierwszym punktem porządku dziennego za skończoną“.

W krótkich słowach streściliśmy całą sprawę i przyznać musimy, iż załatwienie „pierwszego punktu porządku dziennego“ daje dowód jak łatwo uparte i jednostronne trzymanie się jednego zapatrywania na polu prak-

tycznem i komercyjnym wyrozić się może w manię, nad którą należałoby przejść do porządku dziennego, gdyby nie przykre uczucie i żal, iż w ten sposób wystąpił człowiek, który bądź co bądź przyczynił się do rozwoju nowoczesnej techniki wiertniczej. Gdyż mimo całej „akcji antikanadyjskiej“ ceniliśmy imię Alberta Faucka sen. jako technika wiertniczego zbyt wysoko, byśmy nie mieli ubolewać, iż jest on autorem projektu, na który nie tylko nieuprzedzony fachowiec, ale każdy laik sceptycznie ramionami wzruszyć musi. I jeżeli się nie da zaprzeczyć, iż istnieją ludzie niedostępni dla obiektywnego zapatrywania, to w każdym razie Związek Techników wiertniczych nie wyrządził swemu sędziwemu prezesowi grupy austriackiej przysługi tą uchwałą, o wiele lepiej by zrobił, gdyby zamiast bez zbadania uchwalił wniesienie do ministerstwa takiego podania, iż krok ten jest niestosowny.

Ministerstwo rolnictwa nie innego zrobić nie może, jak oczekiwać na rezultat dochodzeń „komisyi dla badania przyczyn eksplozyi gazów i pożarów na kopalniach nafty“, której przewodniczący nadradca Holobek daje całemu przemysłowi naftowemu rękojmię pewną, iż w orzeczeniu komisijnem nie braknie niczego co do usunięcia istniejących dziś ewentualnych braków prowadzić może.

Że mimo wniosku na pierwszym miejscu porządku dziennego ustanowionego nie zostaną wstrzymane wszystkie wiercenia kanadyjskie przeboleje p. Fauck w każdym razie łatwiej, aniżeli my ten fakt, iż człowiek, który niejedną dzielną rzecz stworzył jako inżynier konstruktor, jako publicysta nie sprawia nam poeiechy.

Krajowe przedsiębiorstwa naftowe.

Galicyskie Towarzystwo magazynowe dla produktów naftowych. Dnia 6. b. m. odbyło się doroczne Walne Zgromadzenie Galic. Towarzystwa magazynowego dla produktów naftowych. Z przedłożonego przez Dyrekcję bilansu wyjmujemy następu-

jące ciekawsze daty. Czysty zysk wynosił 158.791 koron i 56 hal.; na amortyzację zbiorników i rurociągów odpisano 133.132 k. i 07 h. Zbiorniki Towarzystwa są już zamortyzowane w 51⁰/₀. Zysk brutto z magazynowania ropy wynosił 64.838 k. i 37 h.; z tłoczenia 322.088 k. i 45 h.; z kupna i sprzedaży ropy 51.129 k. i 70 h. Walne Zgromadzenie po udzieleniu absolutorium Dyrekcji i Radzie Nadzorczej uchwaliło wypłacić 15⁰/₀ dywidendy członkom. Do Rady Nadzorczej wybrani zostali: pp. August Gorayski, Tadeusz Sroczyński, Klaudyusz Angerman, Wacław Pieniążek, Iwo Pieniążek, Bolesław Łodziński, Jan Zeitleben, Henryk Macher i jako zastępcy: dr. Stefan Bartoszewicz i prof. Roman Załoziecki; do komisji rewizyjnej pp. Kazimierz Weydlich i dr. Stanisław Angerman.

Spółka naftowa „Kraj“. W zeszłym miesiącu odbyło się Walne Zgromadzenie Spółki naftowej „Kraj“, zawiązanej w końcu 1906 roku, celem nabywania brutto-udziałów na różnych kopalniach. W swoim czasie podnosiliśmy w naszym piśmie trafną myśl i zdrową zasadę założenia takiej spółki, która, zakupując procenty-brutto na różnych kopalniach, zmniejsza ryzyko, z jakim połączone jest kupno na jednej lub paru kopalniach, natomiast zwiększa szanse szczęśliwych operacji, jeśli kupno udziałów brutto prowadzone jest przez ludzi znających nasz przemysł. Obecne pierwsze bilansowe Zgromadzenie w zupełności potwierdziło te przewidywania, gdyż Spółka mimo niskich cen ropy i ogólnego przesilenia w przemyśle zamknęła pierwszy rok administracyjny czystym zyskiem 10.045 k. 47 h. przy kapitale udziałowym 93.000 koron i było wstanie udzielić 12⁰/₀ dywidendy swym członkom. Sprawozdanie Dyrekcji przedłożone Walnemu Zgromadzeniu słusznie podnosi, że przy wyższej cenie ropy rezultat byłby o wiele lepszy, więc rok ubiegły jest niejako rokiem ciężkiej próby, z której Spółka wyszła zwycięsko. Brutto-udziałów Spółka zakupiła za 89.590 koron i łączny dochód z tych udziałów wynosił 22.172 k. i 98 h., czyli stanowił czwartą część ulokowanego kapitału. Cyfry te świad-

czą o prawidłowym zupełnie i rentownym rozwoju nowego towarzystwa.

Rumuński przemysł naftowy w r. 1907.

„Moniteur du pétrole Roumain“ podaje w ostatnim zeszycie kompletną statystykę rumuńskiego przemysłu naftowego za r. 1907. Z zestawienia tego wyjmujemy najciekawsze szczegóły, charakteryzujące w ogólnych zarysach rozwój tego przemysłu w roku ubiegłym.

Ogólna produkcja ropy wynosiła w roku sprawozdawczym 1,129.097 ton (produkcja Galicyi w r. 1907 1,175.974 ton) w r. 1906 887.091 ton, co oznacza wzrost o 242.006 ton, czyli 27¹/₂⁰/₀. Z ilości powyższej 12⁰/₀ spala się na kopalniach.

Produkcja w poszczególnych miesiącach wynosiła:

	1907	1906
Styczeń	82.122	58.434
Luty	89.020	55.215
Marzec	98.618	67.604
Kwiecień	95.387	74.789
Maj	101.849	78.217
Czerwiec	93.068	75.252
Lipiec	96.312	77.858
Sierpień	97.639	75.991
Wrzesień	96.565	76.556
Październik	99.451	80.961
Listopad	87.470	81.455
Grudzień	91.596	84.759
Razem	1,129.097	887.091

Po raz pierwszy rozpoczęto dobywanie ropy w Rumunii w r. 1857 i produkcja ówczesna wynosiła 275 ton. Od tego czasu dobyto z rumuńskich pokładów ropnych 5,839.165 ton tego produktu, w wartości 251,126.575 franków. Wzrost produkcji ropy od r. 1897 przedstawia się następująco:

1897	110.000	1903	384.302
1898	180.000	1904	500.561
1899	250.000	1905	614.970
1900	250.000	1906	887.091
1901	270.000	1907	1,129.097
1902	310.000		

Produkcya rozdziela się na poszczególne okręgi i kopalnie w następujący sposób:

Okręg Prahowa:

	1907	1906
Bushtenari	479.454	509.995
Campina-Poiana	230.134	192.148
Moreni	292.157	162.106
Baieoi	44.315	45.331
Tzintea	15.415	11.094
Doftana	—	4.302
Calinet	7.575	3.070
Pacuretzi-Matitza	1.145	1.420
Apostolache	671	2.006
Bordeni-Parsani	4.367	498
Recea	845	1.347
Inne kopalnie	1.803	1.672
Razem	1,077.671	846.189

Okręg Dambowica:

	1907	1906
Gura Onitzei	26.005	13.369
Colibashi	3.577	3.802
Głodeni-Badislavoia	2.603	2.795
Inne kopalnie	129	176
Razem	32.314	20.142

Okręg Buzeu:

	1907	1906
Sarata-Monteoru	9.480	11.542
Inne kopalnie	447	138
Razem	9.927	11.680

Okręg Bacau:

	1907	1906
	9.185	9.080

Cyfrы powyższe dowodzą, iż lwią część produkcji, gdyż 95% pochodzi z okręgu Prahowa. Mimoto kilka poważnych firm zwróciło uwagę na tereny okręgu Dambowica i rozpoczęło tam cały szereg wierceń próbnych. Okręg Buzeu w roku sprawozdawczym wykazuje obniżenie się produkcji w porównaniu z r. 1906, mimoto ruch wiertniczy jest tam bardzo ożywiony, podobnie jak w Bacau, lecz rezultaty wierceń w obu okręgach są na razie ujemne, a produkcja minimalna.

Wejrząwszy bliżej w cyfry produkcji powyżej przytoczone, widzimy, iż tereny w Bushtenari, aczkolwiek ciągle jeszcze najwydatniejsze wśród wszystkich, wykazują obniżenie

się w porównaniu z r. 1906. Natomiast znacznie podniosła się produkcja kopalń w Moreni i Campina; kopalnie w Baieoi wykazują spadek produkcji, zaś w Tintea wydajność kopalń wzrosła. Wymienione powyżej miejscowości dają 90% ogólnej produkcji surowca. W Gura Onitzei, gdzie Towarzystwo Internationala osiągnęło korzystniejsze rezultaty, widocznym jest wzrost produkcji o blisko 100%. W innych miejscowościach nie było znaczniejszych różnic w produkcji.

Ilość szybów ręcznych stale się zmniejsza, natomiast coraz liczniejsze są wiercenia maszynowe.

Wedle poszczególnych firm rozdziela się produkcja następująco:

Steaua Romana:

	1907	1906
Bushtenari	126.771	139.778
Campina-Poiana	209.388	82.426
Na innych terenach	19.495	51.505
Razem	355.654	273.769
Regatul Roman	208.588	112.188
Bushtenari	129.054	132.822
Romano-Americana	88.181	46.999
Telega Oil Co.	49.451	55.382
Internationala	42.343	42.116
Trajan	41.267	22.473
C. M. Pleyte	34.892	38.463
Colombia	30.718	28.059
Aquila Franco-Romana	18.833	13.774
Arnheemsche Petroleum		
Mij	11.232	12.289
Nafta Co. (Grigorescu & Vladeseu)	11.140	10.294
Gallo-Romans	7.357	7.433
Bracia Seceleanu	18.081	10.888
Stefanescu & Co.	5.527	2.443
Alfa Co.	4.682	—

Z cyfr powyższych widzimy, iż porządek firm, ze względu na wysokość ich produkcji nie doznał żadnej zmiany. Towarzystwo Steaua Romana pozostało nadal najpoważniejszym producentem ropy, którego udział w ogólnej produkcji wynosił 31%; drugie miejsce zajęło w roku sprawozdawczym Towarzystwo Regatul Roman i zepchnęło To-

warzystwo Bustenari na trzecie miejsce. Produkcya obu towarzystw grupy Disconto-Bleichroeder wynosiła 16% w roku ubiegłym, zaś 21% w r. 1906.

Wywóz produktów naft. wzrósł z 321.119 ton w roku 1906 do 423.638 ton w roku sprawozdawczym, co oznacza wzrost 32%, w porównaniu z r. 1905 prawie dwa razy tyle. Najwyższą cyfrę wykazuje eksport w październiku, gdyż 51.758 ton, zaś najniższą styczeń z 16.432 ton. Wzrost eksportu w r. 1907 dotyczy wszystkich produktów. Pierwsze miejsce wśród krajów, do których Rumunia wywozi swe produkty zajmuje Francya z ilością 110.599 ton, czyli 26%. Anglia, która w r. 1906 była największym odbiorcą, w roku sprawozdawczym zajęła drugie miejsce z ilością 64.578 ton. Niemcy ustąpiły

swego 3 miejsca w r. 1906 w roku sprawozdawczym na korzyść Indyj dokąd wywieziono 58.141 ton (1906 5.466 ton). Usiłowania towarzystw eksportowych celem zdobycia rynku niemieckiego nie odniosły spodziewanego rezultatu, gdyż wywieziono tylko 47.551 ton (w roku 1906 38.040). Znaczne ilości produktów naftowych wywieziono do Turcyi, Belgii, Włoch, Egiptu i last not least do Austrii, a mianowicie 22.381 ton produktów naftowych, w tem 18.042 ton ropy za zniżonem cłem i 4.049 nafty, podczas gdy w r. 1906 importowały Austro-Węgry tylko 14.861 ton ropy i 900 ton nafty.

Poniższa tabelka przedstawia eksport poszczególnych produktów wedle krajów w tonach.

K R A J	Ropa, olej gazowy, oleje mineralne		Nafta		Benzyna		Razem	
	1906	1907	1906	1907	1906	1907	1906	1907
Niemcy	1.939	888	15.665	15.953	20.436	30.710	38.040	47.551
Anglia	25.400	35.076	52.274	23.372	13.588	6.130	91.262	64.578
Argentynia	2.353	—	—	—	—	—	2.353	—
Austro-Węgry	14.861	18.042	900	4.049	718	290	16.479	22.381
Belgia	832	2.397	7.112	25.663	—	—	7.944	28.060
Bułgaria	1.202	1.267	2.106	1.000	140	847	3.448	3.114
Egipt	—	—	—	20.872	—	—	—	20.872
Francya	2.440	4.407	49.264	61.598	36.139	44.594	87.843	110.599
Grecya	—	4	—	—	—	2	—	6
Holandya	50	2.645	4.232	6.674	11	—	4.293	9.317
Włochy	46	8.267	54.123	12.570	37	2.735	34.206	21.572
Norwegia	3.206	—	230	2.478	—	—	3.435	2.478
Serbia	23	39	2	—	—	14	25	53
Szwajcarya	13	5	—	—	13	1	26	6
Turcya	1.010	1.027	21.482	31.696	32	77	22.524	32.800
Rosya	—	—	—	—	—	—	—	—
Tunis	—	—	3.775	1.944	—	164	3.775	2.108
Indye	—	5.715	5.466	52.426	—	—	5.466	58.131
Razem	53.374	77.779	196.631	260.295	71.114	85.564	321.119	423.638

W Rumunii wyprodukowano zatem w r. 1906 1,129.097 ton ropy, z tej ilości przerobiono 950.514 ton. Rafinerie przerobiły 146.263 ton benzyny, 261.684 ton nafty, 57.337 ton smarów, 452.685 odpadków, zatem w porównaniu z rokiem 1906 o 26% więcej. Konsumeya wewnętrzna wynosiła: 32.467 ton nafty (35.244), 5.851 ton olejów (5.350), 673 ton benzyny (566). Zapasy z dniem 31. grudnia 1907 wynosiły: 67.816 ton olejów i odpadków, 36.128 ton nafty i 47.506 ton benzyny.

KRONIKA.

Produkcya ropy w Boryslawiu i Tustanowicach w marcu br. wynosiła 11.440 cystern, z czego na Tustanowice przypada 8.950 wagonów, zaś na Boryslaw 2.490 cystern.

W Tustanowicach odwierciła firma Długosz i Ska na kopalni „Wygoda“ bardzo obfity szyb. Produkcya dzienna wynosi blisko 30 wagonów ropy z głębokości na 1060 m.

Personalia. Dr. Alfred Halban, nowo-wybrany poseł na Sejm z miasta Drohobycza, wpisał się na członka Krajowego Towarzystwa naftowego.

Kongres naftowy, Krajowe Towarzystwo naftowe rozesłało odezwy do rafinerij nafty-austriackich i węgierskich mające na celu zainteresowanie tych firm sprawą kongresu; wkrótce ma się odbyć zebranie austriackich rafinerij pod przewodnictwem barona Biedermana i węgierskich rafinerij pod przewodnictwem pana dyrektora Oskara Szirmaya dla omówienia udziału rafinerij w kongresie; Krajowe Towarzystwo naftowe zajęte jest także ułożeniem odpowiedniego memoriału do rządu.

Ankieta w sprawie wypłaty robotników w górnictwie. Jak wiadomo, posłowie Cingr, Reger, Beer i towarzysze wnieśli do parlamentu projekt ustawy, regulujący wypłaty robotników w górnictwie a więc i w kopalnictwie naftowym; projekt ten ustawy został przekazany specjalnej komisji w parlamencie do rozpatrzenia; projekt ten w paragrafie pierwszym zawiera najważniejsze postanowienia, a mianowicie, że każdy przedsiębiorca górniczy obowiązany jest skutecznie wypłaty górników w sobotę każdego tygodnia. Komisya parlamentarna uchwaliła w tej sprawie zwołać ankietę z zastępców przemysłowców górniczych i robotników i odniosła się między innymi za pośrednictwem prezydium parlamentu austriackiego i do Krajowego Towarzystwa naftowego o wydelegowanie na ankietę jednego przedstawiciela dla przemysłu naftowego i jednego dla prze-

mysłu woskowego; Krajowe Towarzystwo naftowe zamianuje wkrótce swych delegatów; ankieta ma się odbyć jeszcze w bieżącym miesiącu.

Połączenie telefoniczne między Galicyą a Węgrami. C. k. Galicyjska Dyrekcya poczt i telegrafów zwróciła się do Krajowego Towarzystwa naftowego z zapytaniem, czy w interesie przemysłu naftowego pożądanem byłoby połączenie telefoniczne z Węgrami i które miejscowości węgierskie należałoby włączyć do sieci telefonicznej. Krajowe Towarzystwo naftowe wymieniło następujące miejscowości węgierskie, które w interesie przemysłu naftowego powinny byłoby mieć telefoniczne połączenie ze Lwowem, Boryslawiem, Drohobyczem i ewentualnie Krosnem — Budapeszt, Preszurg, Brassó, Fiume, Mezötelegd, Oravicza, Ossova, Pozsony i Bosna-Brod.

Bezpośrednie pociągi ropne. Kursowanie bezpośrednich prawidłowych pociągów ropnych, które miały być już z dniem 1. maja wstawione do rozkładu, ulegnie opóźnieniu wskutek trudności organizacyjnych i komplikacji, jaką cała sprawa przedstawia; jednakowoż sprawa jest na dobrej drodze i prawdopodobnie już od jesieni pociągi te wejdą w życie. Towarzystwo R. E. B. płacić będzie 63 korony miesięcznie za wypożyczenie cysterny 10 cio tonowej rafinerjom, a pobierać 0'0036 halerza od cetnara i kilometra przewiezionej ropy a uzyskane nadwyżki po strąceniu kosztów administracyi będą rozdzielane pomiędzy rafinerie, Towarzystwo transportowe, Towarzystwo handlowe i projektodawcę p. A. Trzecieckiego. Administracyę towarzystwa R. E. B. ma prowadzić lwowska dyrekcya „Petrolei“.

Odezwa bezimiennego komitetu. Wśród producentów w Boryslawiu i Drohobyczu kursuje odezwa bezimiennego komitetu zatytułowana „Leidesgenossen“ i nawołująca do tego, by nie sprzedawać prompt ropy niżej 2 koron. Bezwarunkowo oferowanie nizkiej ropy jest winą producentów samych, lecz tylko w drodze organizacyi da się cena ropy podnieść, same odezwy a przytem odezwy komitetu bezimiennego nie wystarczą. Autorstwo tej odezwy wielu przypisuje p. Juliuszowi Sussmanowi. Pan J. Sussman prosi nas jednak o zaznaczenie, że nie jest autorem tej odezwy i nie należy do żadnego bezimiennego komitetu, natomiast jest zwolennikiem organizacyi i, wyrażając swoje zdanie w jakiegokolwiek odezwie, nieomieszkałby pod nią podpisać się.

Nowe towarzystwo naftowe. W rejestr handlowy w Berlinie wciągnęto nowe towarzystwo naftowe z ogr. poręką, mające na celu eksploatacyę terenów w Bandrowie, powiat Ustrzyki dolne.

Taryfy na ropę opalową na kolejach węgierskich. Na podanie wniesione przez Związek kupców węgierskich, zezwoliło ministerstwo handlu, by upływające z końcem marca b. r. udogodnienia taryfowe dla ropy opalowej, obowiązywały do końca grudnia b. r., z tem, iż dalsze przedłużenie

jest niedozwolone podobne, przedłużenie uzyskano i na kolei Koszycko-Bogumińskiej. Natomiast odmówiło ministerstwo prośbie o udzielenie wyjątkowej taryfy I, zamiast obowiązującej klasy C, motywując odmowę tem, iż dla węglarównież nie przysługuje na kolejach węgierskich taryfa wyjątkowa.

Produkcya ropy w Niemczech wynosiła w r. 1907 łącznie 80,255 cm. (w r. 1906 50,196 cm.), zatem wzrosła o 21,059 cm. Na okręg wiertniczy Goslar przypada 1,406 (1,315), na okręg hanowerski 78,724 cm. (57,881 cm.), na Szlezwik-Holsztyn 85 (—) cm.

Przeciw Towarzystwo „Vacuum Oil Co“. Węgierskie rafinerie odbyły w miesiącu ubiegłym w Budapeszcie konferencję, celem omówienia taktyki Towarzystwa Vacuum Oil Co. W konferencji tej wzięły udział następujące firmy: Fiinmańska akc. rafineria nafty, Węgierskie Towarz. akcyjne dla przemysłu naftowego, Rafineria nafty „Apollo“, Towarzystwo akc. naftowe Bihar-Szilgyi, Budapeszteńskie Towarzystwo akc. dla fabrykacji olejów mineralnych, Towarzystwo akcyjne naftowe „Danica“. Po wygłoszeniu referatu o przedsięwziętych krokach przygotowawczych — wywiązała się nader ożywiona dyskusya, w której wzięli udział wszyscy obecni. Uchwalono przeciw agresywnej taktyce trustu amerykańskiego podjąć walkę na całej linii. Równocześnie poruczono prezydium Związku przemysłowców chemicznych wdrożenie wskazanych kroków u rządu i u innych Związków przemysłowych i kupieckich. W kołach rafinerów omawiają środki, jakimi zwalczać należy konkurencję Vacuum Oil Co. Między innymi wyłoniła się myśl wysłania podania do kolei, o wydanie Towarzystwu Vacuum Oil zakazu stawiania rezerwoarów na stacyach kolejowych. Jak głoszą,

mają zarządy kolejowy pod pewnymi warunkami przychylić się do powyższej prośby.

„Standard Oil Company w Rumunii“. Z Bukaresztu donoszą do pism niemieckich: „Nielojalne postępowanie rumuńskiej organizacji amerykańskiego trustu, występującego tu pod firmą „Romano-Americana“ — wywołuje coraz większe niezadowolenie. Towarzystwo to dąży, podobnie zresztą jak trust we wszystkich innych krajach, do zdobycia monopolu naftowego. Pominąwszy, iż dla osiągnięcia tego ponosi bardzo znaczne ofiary materialne, dostarcza Tow. Romano-Americana, tutejszym kupcom naftę rafinerowaną wprost do domu po cenie 6 fr. za c. m. podczas gdy cena eksportowa wynosi 9 fr. za c. m. Rostępowaniem tem spowodowało Towarz. Romano-Americana rozbicie kartelu naftowego, gdyż cena 6 fr. nie pokrywa kosztów produkcji, a mniejsze rafinerie nie mogąc w takich warunkach pracować, zniewolone zostały do wstrzymania ruchu i w najbliższym czasie staną się prawdopodobnie łatwym łupem Amerykanów. Obecnie występują Amerykanie z nowym fortem kokurencyjnym, mianowicie detailiści pociągający naftę od trustu, otrzymują bezpłatnie żelazny zbiornik wraz z pompą i miernikiem, dla łatwiejszej odsprzedaży nafty konsumentom. Zbyt nafty Towarzystwa Romano-Americana wzrósł do tego stopnia, że zwiększa ono bezustannie swój park cysternowy i w ostatnich dniach udzielał rząd, po myśli ustawy o popieraniu przemysłu, zezwolenia na wolne od cła sprowadzenie wozów cysternowych. W sferach rządowych zastanawiają się, czy i w jaki sposób wystąpić należy przeciw polityce handlowej trustu amerykańskiego w Rumunii.

Z. Bielski & A. Łukaszewski

inżynierowie-przedsiębiorcy

wykonują w przedsiębiorstwie roboty ziemne, budowlane, instalacyjne i wiertnicze, przeprowadzają rewizje i badania instalacji gazowych i elektrycznych, wykonują terpedowanie szybów wiertniczych.

Wykonanie podjętych robót punktualne, sumienne i fachowe.

Borysław.

W. Sikorski & J. Seidenstein

w Krośnie

filie: w BORYSŁAWIU i ZAGÓRZU

Utrzymują stale na składzie:

KOTLY i MASZYNY PAROWE, oraz
KOMPLETNE URZĄDZENIA i wszelkie
NARZĘDZIA do głębokich wierceń.

Jako specjalność polecają:

ŻURAWIE WIERTNICZE, POPUSZCZA-
DLA najnowsz. systemów, WIELOKRAŹKI
z ulepszonym przyrządem do smarowania,
SZTANGI RATUNKOWE z końcami nie-
spawanymi (z jednego kawałka).

Pasy wiertnicze

„URSUS“

w najlepszej jakości i t. d. i t. d.

ROBERT KERN

Zastępstwo Witkowskiej fabryki rur.

Centralne biuro dla Galicyi
we Lwowie, Kopernika 18

z bogato zaopatrzonymi składami w Borystawiu i Krośnie

wykonuje

w najkrótszym czasie dostawy wszystkich dymenzyi **kutych rur gazowych, wodociągowych i parowych**, czarnych, pocynkowanych i asfaltowych wraz z przynależnymi łącznikami; dostarcza **rury płomienne** do kotłów parowych, **rury wiertnicze hermetyczne, rury pompowe, stalowe rury mufowe**, obciążane jutą, węże z rur dla gorzelń, browarów itp., maszty dla elektrycznych urządzeń i przeniesienia siły, tudzież poleca jako specjalność wyroby szwejsowane z blachy kutej a wyrabiane w nowo urządzonym we Witkowicach zakładzie spajania za pomocą gazu wodnego, a mianowicie: Rury wiertnicze hermetyczne ponad 12 cali zewnętrznej średnicy aż do 2000 mm. średnicy, rury Gallo-way'a, fasony wszystkich gatunków, recypienty gazowe, cysterny naftowe z dnami spajanemi, kotły do amoniaku itd.

Wyłączne Zastępstwo we Witkowskich rurach z lanego żelaza i fasonów do przewodów gazowych i wodnych.

Zastępstwo fabryki narzędzi firmy Blaua i Ski we Wiedniu.

Oferty i cenniki ilustrowane, także i na armatury do urządzeń gazowych, wodnych i parowych bezpłatnie i franko.

Adres na telegramy: **Robert Kern, Lwów.** — Telefon nr. 766.

TOWARZYSTWO dla handlu, przemysłu i rolnictwa we Lwowie

VEREIN FÜR HANDEL, GEWERBE UND ACKERBAU IN LEMBERG.

Wyłączne zastępstwo na Galicyę:

Fabryki rur Mannesmanna w Komotau, — walcownia rur w Schönbrunn, — oraz Galicyjskiego karpackiego naftowego Tow. przedtem Bergheim & Mac Garvey w Glinniku maryampolskim.

Dyrekcya we Lwowie, ul. Romanowicza 3. * Filie Towarzystwa w Borysławiu, Krośnie i Zagórz.

Adres telegraficzny:
Towarzystwo handlowe Lwów, Ossolińskich.

Konto p. k. o. 825 991.
Rach. bieżący w Banku krajow.
Telefon Nr. 168.

Telegramm-Adresse:
Handelsverein Lemberg, Ossolińskich.

Towarzystwo dostarcza:

Rury wiertnicze, gazowe, pompowe, do wodociągów i inne wszelkiego rodzaju. Maszyny i kotły parowe. Narzędzia wiertnicze. Liny druciane we wszelkich wymiarach. Kompletne urządzenia do elektrycznego oświetlania. Fittingi, kurki, połączenia itp. Wszelkie materiały potrzebne tak przy instalacji jak i popędzie maszynowym.

Zastępując firmy lub sprowadzając towary, towarzystwo kieruje się przedewszystkiem myślą przewodnią dostarczenia swojej klienteli maszyn, narzędzi i materiałów pierwszorzędnej jakości.

Poczt. Kasa oszcz. Nr. 74046.

Telefon Nr. 905.

Ostrowski & Cudek

Dom handlowy dla interesów przemysłowo-naftowych

we LWOWIE, ul. Kopernika 1. 21.

Przeprowadza: Kupno i sprzedaż udziałów kopalnianych, kupno i sprzedaż ropy.
Organizuje: Spółki naftowe z drobnymi udziałami. Poleca: Przedsiębiorców wiertniczych do wierceń akordowych.

Ofiarujemy usługi jako eksperci przy wszelkich transakcyach z przemysłem naftowym łączność mających.

Dla wygody naszych P. T. Klientów urządziliśmy

Biuro techniczne

które pozostaje pod kierownictwem inżyniera Seweryna Blaima.

Sporządzamy: Pomiary i niwelacje terenów, plany sytuacyjne terenów, kopalń i szybów naftowych, zgłoszenia kopalń do władz górniczych, profile otworów świdrowych i wszelkie czynności w zakres miernictwa wchodzące.

Posiadamy bogato zaopatrzone zbiór kopii map katastralnych

Adres dla telegramów: Ostrowski Cudek Lwów.